Bijlage 1, belangrijkste doelen voor het beheer van de openbare ruimte

In de Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 (2021.0003036) komen onze ambities voor de openbare ruimte samen in de kernwaarden:

- Veiligheid
- Kwaliteit openbare ruimte
- Gebruik
- Financieel slim en doelmatig beheren
- Toekomstbestendig
- Waardering in de samenleving

Deze kernwaarden vloeien voort uit wettelijke voorschriften en richtlijnen, ambities uit ons coalitieakkoord en gemeentelijk beleid. Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor het beheer van de openbare ruimte weergegeven, gegroepeerd naar deze kernwaarden.

Veiligheid

Wij waarborgen de veiligheid van het areaal door:

- te voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor verhardingen, bomen, speeltoestellen en de overige disciplines te laten voldoen aan de technische richtlijnen;
- de (verkeers-)veiligheid en de sociale veiligheid voor de omgeving te waarborgen door goed onderhouden wegen (met een duurzaam veilige inrichting), OVL en VRI's; door tijdig te snoeien en verkeersborden conform de wettelijke termijn van twaalf jaar te inspecteren en deze waar nodig te vervangen;
- de volksgezondheid te beschermen door de kwaliteit van het zwemwater in de recreatiegebieden op peil te houden, invasieve soorten in het groen die een gevaar zijn voor de gezondheid te bestrijden (onder andere Berenklauw), bij de renovatie/ aanleg van voetbalkunstgrasvelden zo min mogelijk infill (opvulling) toe te passen en deze rondom te voorzien van kantopsluiting om verspreiding van microplastics en infill tegen te gaan;

Kwaliteit Openbare Ruimte

Wij zorgen voor een groene, goed onderhouden leefomgeving door:

- ons areaal te onderhouden volgens de kwaliteitskeuzes van het Beheerkwaliteitplan Openbare Ruimte (BKP); in centrumgebieden, in recreatiegebieden (deels)[1] en voor speelvoorzieningen is dit niveau basis+ (A in de huidige CROW-systematiek); voor de overige functionele gebieden geldt het beheerniveau 'basis' (B in de huidige CROW-systematiek); dit betekent dat het onderhoud voldoet aan de voor de verschillende disciplines geldende wettelijke normen en richtlijnen;
- de begraafplaatsen op niveau A te beheren om recht te doen aan deze bijzondere gedenkparken;
- de leefomgeving verder te vergroenen (jaarlijks circa 3.500 m^2) door waar mogelijk verhardingen (tegels/straatstenen) te vervangen door groen en extra bomen te planten (in vier jaar tijd 8.000 stuks, waarvan het merendeel in grootschalig groen en recreatiegebieden (PARK21), maar ook bij herinrichting van de woonomgeving);
- het versterken van de biodiversiteit door natuurvriendelijk beheer, waaronder het maaien van grassen op verschillende manieren, en een gevarieerde samenstelling van het openbaar groen wat betreft soort en kleur;
- onze (monumentale) bomen te beschermen;
- overlast door bomen en ziektes van bomen zoveel mogelijk te voorkomen.
- vanwege de staat van open verhardingen de prioriteit bij vervangingen te leggen bij wegen in woongebieden en verblijfsgebieden (pleinen, voetpaden, speelplaatsen, schoolpleinen);
- in 2028 het ondergrondse kabelnet voor OVL[2] van Liander te hebben vervangen door eigen kabelnet. Hierdoor kunnen storingen van de OVL sneller worden verholpen en is de OVL meer bedrijfszeker.

Gebruik

Onze groene omgeving biedt mogelijkheden voor recreatie en natuurlijk spelen dichtbij huis door:

---

[1] In recreatiegebieden geldt dit voor gras, (zwem) water, meubilair, vaste planten (oude Floriadeterrein en Stadspark) speel- en sporttoestellen en reiniging;

[2] Het ondergrondse kabelnet van de OVL bestaat voor 94% uit eigennet en 6% uit kabelnet van Liander.

- te zorgen voor kwalitatief goed groen in de woonomgeving. Dit biedt onze inwoners mogelijkheden om te recreëren, te bewegen en elkaar te ontmoeten in de eigen leefomgeving. Tevens bevordert het de gezondheid en de sociale samenhang in de wijk;
- te zorgen voor aantrekkelijke, goed onderhouden en goed toegankelijke recreatiegebieden, sportvelden en speelplekken, die voldoen aan de behoeften van de gebruikers en uitnodigen tot recreëren, buiten spelen en bewegen en hierdoor bijdragen aan een gezonde levensstijl; Dit kan bijvoorbeeld door in te zetten op vernieuwende sport- en speeltypen en trends te volgen zoals urban sports (sport in de openbare ruimte);
- ernaar te streven bij vervangingen van speeltoestellen het aantal en de diversiteit van speelvoorzieningen af te stemmen op het aantal kinderen, tieners en jongeren in de wijk of kern.

De openbare ruimte is goed toegankelijk en begaanbaar voor iedereen (ook kinderen, ouderen en personen met een handicap) en de bereikbaarheid is gewaarborgd door:

- het onderhouden van wegen, straten en pleinen, civieltechnische kunstwerken, OVL, VRI's, bebording en parkeerautomaten volgens de hiervoor gelden wettelijke normen en richtlijnen (basisniveau (B) van het BKP);
- het stimuleren van het fietsgebruik door het in goede staat houden van fietspaden en deze waar nodig te verbreden;
- de VRI's te inspecteren en te monitoren of deze nog zijn afgestemd op de verkeerssituatie ter plekke; waar nodig passen wij de VRI hierop aan.

Financieel slim en doelmatig beheren

Wij zijn financieel in control en voeren onze programmering voor de openbare ruimte uit binnen de gestelde financiële kaders door:

- de openbare ruimte kostenefficiënt, slim en doelmatig te beheren en de middelen optimaal in te zetten en waar mogelijk kosten te besparen;
- inzicht te hebben in de opgave voor het toekomstige beheer en de hierbij benodigde budgetten door regelmatige inspecties;
- kosten te besparen door vervangingsopgaven te combineren, werk met werk te maken en door in te zetten op wijkvernieuwing.

Toekomstbestendig

Wij bieden een klimaatbestendige fysieke leefomgeving, die beter is toegerust op de gevolgen van klimaatverandering (hittestress, wateroverlast en droogte) door:

- ernaar te streven Haarlemmermeer in 2050 zoveel mogelijk klimaatbestendig te hebben ingericht;
- maatregelen voor klimaatadaptatie mee te nemen bij wijkvernieuwing; hierbij volgen wij waar mogelijk het Klimaatadaptatiebeleid (binnen 300 meter (loopafstand) is een koelteplek van minimaal 200 m^2 aanwezig. Er is tenminste 40% schaduw voor belangrijke langzaam verkeerroutes en verblijfsplekken, ook waar kwetsbare groepen bij elkaar komen);
- de woonomgeving verder te vergroenen, inheems plantmateriaal dat beter bestand is tegen klimaatverandering toe te passen en een divers assortiment bomen en beplanting aan te planten;
- waar mogelijk verhardingen te vervangen door groen, halfverhardingen of grastegels;
- bij sportvelden automatische beregening voor alle natuurgrasvelden toe te passen, waardoor de beheerder snel de velden van het nodige water kan voorzien in drogere perioden en goed werkende drainage toe te passen, zodat de velden na grote hoeveelheden neerslag weer snel bespeelbaar kunnen zijn.

Bij het beheer houden wij rekening met circulariteit en energiebesparing door:

- het toepassen van duurzame materialen en innovatieve technieken bij het onderhouds- en vervangingsproces, zoals composiet bij civieltechnische kunstwerken, aluminium lichtmasten in plaats van staal en intelligente verkeersregelinstallaties (iVRI's), thermische camera's bij voetgangersoversteekplaatsen en wachttijdvoorspellers voor fietsers bij VRI's. Deze innovaties bij VRI's leiden wachttijdvermindering en hiermee tot CO_2-reductie en een verbetering van de doorstroming.
- het terugdringen van het gebruik van primaire grondstoffen door in te zetten op hergebruik van bestratingsmaterialen via een Circulaire Materialen Hub;
- te voldoen aan het landelijke Energieakkoord 2013 door in 2030 voor de OVL 50% minder energie te verbruiken ten opzichte 2013 en de CO_2-uitstoot te verminderen. Hiervoor hebben wij in 2026 de bestaande openbare verlichting grotendeels vervangen door (dimbare) ledverlichting en passen wij

tevens led toe bij VRI's. Daarnaast passen wij40% slim energiemanagement toe door het aanpassen van schakeltijden en het dimregime en het toepassen van slimme meetverdeelkasten, die minder energie verbruiken.
- Waar mogelijk het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets te stimuleren door de VRI's hierop aan te passen;

Waardering in de samenleving

Wij streven naar een positieve beleving van ons areaal door de gebruikers door:

- de betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers bij hun leef- en woonomgeving te vergroten. Dit doen wij door gebiedsgericht werken en participatie op maat. Inwoners kunnen bij vervangingen hun wensen doorgeven en hier wordt waar mogelijk rekening mee gehouden; bijvoorbeeld bij de vervanging van het groen kunnen inwoners meepraten over de soortkeuze;
- inwoners te betrekken bij het vergroenen van de openbare ruimte en hen de kans te geven om zelf met initiatieven hiervoor te komen;
- zelfbeheer in de vorm van buurttuinen, geveltuinen, boomspiegels, adoptierotondes en parkmanagement te stimuleren;
- actieve communicatie over onze watertaken en wat we van onze inwoners, ondernemers en organisaties verwachten te voeren en zelf het goede voorbeeld te geven in de openbare ruimte; we geven inwoners de ruimte om actief mee te denken en te doen.